

Raadsvoorstel

Datum 8 januari 2026

Onderwerp **Referendumverordening Zwolle 2026**

Versienummer

Portefeuillehouder Peter Snijders

Samenvatting

De referendumcommissie heeft geconstateerd dat de Referendumverordening gemeente Zwolle 2023 in de praktijk op een aantal onderdelen niet zonder problemen kan worden toegepast. Met het vaststellen van de Referendumverordening gemeente Zwolle 2026 wordt tegemoet gekomen aan de in de praktijk gebleken onduidelijke bepalingen die de bestaande Referendumverordening gemeente Zwolle 2023 bevat.

Deze aanpassing heeft het kenmerk van een technische wijziging. Mogelijke aanpassingen die meer politiek-inhoudelijk van aard zijn wil de referendumcommissie graag op een nader te bepalen tijdstip bespreken met de raad in nieuwe samenstelling.

Financiële gevolgen

Betreft doel 611 Raad

Begroting wijzigen N.v.t.

Budgetnummer

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 1 – Referendumverordening gemeente Zwolle 2026

Bijlage 2 – Toelichting Referendumverordening gemeente Zwolle 2026

Bijlage 3 – Was/wordt tabel

Openbaarheid

☒ Openbaar

☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

De Referendumverordening gemeente Zwolle 2026 vast te stellen.

Datum 14 januari 2026

Inleiding

De Referendumverordening gemeente Zwolle 2023 is tot op heden nog niet toegepast. De referendumcommissie heeft onder meer tot taak uw raad gevraagd en ongevraagd te adviseren over aanpassing van de Referendumverordening.

Vanuit die invalshoek heeft de referendumcommissie de bestaande verordening doorgenomen. Zij heeft onderzocht of het vanuit het oogpunt van duidelijkheid en praktische toepasbaarheid wenselijk is om wijzigingen door te voeren. Daarbij is vastgesteld dat enkele artikelen aanpassing c.q. verduidelijking behoeven. Dit geldt ook het onderdeel “subsidies” uit de verordening.

Kader

Artikel 149 Gemeentewet.

Referendumverordening gemeente Zwolle 2023

Beoogd effect

Het komen tot een referendumverordening die in de praktijk praktisch toepasbaar is.

Argumenten

1. Onderwerp voor een referendum

De bestaande verordening biedt geen ruimte voor het houden van een referendum over een onderdeel van een raadsbesluit. Dat werkt belemmerend als een raadsbesluit bestaat uit een aantal beslispunten waaronder de wijziging van de begroting dan wel de hoogte van gemeentelijke tarieven en belastingen. Om die reden wordt voorgesteld een referendum ook mogelijk te maken over een gedeelte van een raadsbesluit.

2. De referendumcommissie

De bestaande verordening kent geen bepalingen over de zittingsduur van de leden van de referendumcommissie. Om hieraan tegemoet te komen wordt een nieuw artikel (4) aan de verordening toegevoegd, onder henummering van de volgende artikelen.

3. Het aantal te nemen raadsbesluiten

In de bestaande verordening neemt de raad twee besluiten, namelijk één na ontvangst van een inleidend verzoek en één na ontvangst van een definitief verzoek. Laatstgenoemd raadsbesluit is feitelijk overbodig, aangezien bij het eerste raadsbesluit al is vastgesteld dat het desbetreffende onderwerp zich leent voor een referendum en niet valt onder een of meer van een referendum uitgesloten onderwerpen die artikel 2 lid 2 noemt.

Om die reden komt het tweede raadsbesluit te vervallen.

4. Subsidies

Het onderdeel “subsidies” is herschreven en afgestemd op de Zwolse subsidiesystematiek. Ook is het waar mogelijk vereenvoudigd.

5. Slotbepaling

De bestaande verordening kent geen (slot)bepaling die nodig is als de verordening geen antwoord biedt in een concrete situatie. In dit verband moet worden bedacht dat na ontvangst van een inleidend verzoek in heel korte tijd betrekkelijk veel handelingen moeten worden verricht en beslissingen moeten worden genomen. Er is dan geen tijd om aan uw raad te vragen hoe een bepaling moet worden

Datum 14 januari 2026

uitgelegd c.q. hoe moet worden omgegaan met de betreffende concrete situatie. Om die reden is het voorstel dat in dergelijke situaties de referendumcommissie beslist, gehoord het presidium.

Alternatieve mogelijkheden

Naast de door te voeren technische aanpassingen heeft de referendumcommissie ook ideeën voor het doorvoeren van aanpassingen in de verordening van meer inhoudelijke aard. Daarover zal de referendumcommissie graag op een nader te bepalen tijdstip in gesprek gaan met de raad in nieuwe samenstelling.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De referendumcommissie heeft op 6 januari 2026 oriënterend gesproken met de raads werkgroep Inwonerbetrokkenheid en enkele andere raadsleden over het nut, de noodzaak en de wenselijkheid van door te voeren wijzigingen.

Communicatie

Het is de bedoeling dat een publieksvriendelijke info-pagina over het referendum op de gemeentelijke website zal worden geplaatst.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Risico's

Als de bestaande referendumverordening niet wordt gewijzigd, is er het risico van onduidelijkheid over de uitleg van enkele bepalingen op het moment waarop inwoners van de gemeente Zwolle een inleidend verzoek tot het houden van een referendum hebben ingediend. Een dergelijke situatie is niet gewenst.

Vervolg

Nadat uw raad deze verordening heeft vastgesteld, zal op de website van de gemeente Zwolle informatie over het Zwolse referendum worden geplaatst. Ook zullen binnen de organisatie van de gemeente Zwolle afspraken worden gemaakt over de gang van zaken en aan te houden werkafspraken nadat een inleidend verzoek voor het houden van een referendum is ontvangen.

Openbaarheid

Dit raadsvoorstel en alle bijlagen zijn openbaar.

voorstel

Zwolle

Datum 14 januari 2026

Namens het presidium van de gemeenteraad van Zwolle,

Voorzitter, Peter Snijders